

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyiltér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisors-
fogata . . . 12 fillér.

Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyiltér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Tört remények.

Ez időszerűt az időjárásoknak nincs komoly alapja, de egy híres bécsi természettudós meg lehetős pontossággal kiszámította, hogy július utolsó hetében egész közép Európában nagy viharok lesznek, megerednek az ég csatornái s a földrengések, jégverések, árvizek a gazdaközségeknek rendkívüli károkat fognak okozni.

A jóslat nagyrésztben teljesült: az osztrák tartományokat rettentő árvíz pusztítja. Magyarország termésének jelentékeny részét a folytonos esőzés miatt nem lehet betakarítani, — a drága buza, rozs, árpa ott senyved a tarlón learatva.

A gazda ember egy álló hétig sóhajtvá nézte a tömött fellegeket, melyek sehogy sem akartak szétfoszlani, — s vele sóhajtott a hivatalnok ember, ki talán még a gazdánál is jobban érzi a csapást, midőn arra gondol, hogy az amugy is drága élet a jövő évben még több terhet fog vállalni tenni. Mert a baj nem jár magában. Az ideai termés elemi csapások nélkül is igen rossz volt ugy minőségileg, mint mennyiségileg, minek szomorú következményeit akkor kezdtük először érezni, midőn a gabonaárak rohamos emelkedésnek indultak. De a pénz nem lett bővebb; a hivatalnokok fizetése a mostani drágaságban is csak anyyi, mint kedvezőbb gazdasági viszonyok között volt.

Ily viszonyok között mi sem természetesebb, mint a takarékosági elvek propagálása. Volt idő — nem nagyon régen — midőn a termőföld hozamának feleslegéből milliók beözönlését várhatuk, de nemsokára az érezhette magát legszeren-

esebbnek, a ki termésén olesó áron is tuladhadt, mert ez a boldognak tetsző állapot is tulengésbe esett: a gabonaárak oly alacsony nivóra szállottak alá, hogy gazdáink szinte nem tartották érdemesnek a föld termőképességét kihasználni.

Most a másik szélsőség fenyeget: minimalis termés, maximális ár, melynek nyomasztó súlyát leginkább azok érzik, kik napról-napra készpénzből élnek.

Ha figyelemmel kísérjük azokat a jelenségeket, melyek az élet megnehezítésére közbejárnak, arra a következtetésre kell jutnunk, hogy a közel jövő még terheőbb gondokat fog okozni. A munkásosztály minden vonalon sztrájkol, — bányamunkások, téglagyáriak, aratók, kőművesek, még az utcai világítók is elégedetlenek helyzetükkel, a szociálizmus rohamosan terjed s ráadásul még maga a természet is kikelt normális állapotából, — ha mindezen jelenségeket szemügyre vesszük: csak tört reményekkel tekinthetünk a jövő elébe, melynek ködében semmi biztató fényugárt nem találhatunk.

A mai viszonyok között tehát gazdának ugy, mint hivatalnoknak munkaprogramjában csak ez egy szó lehet felírva: takarékoság.

A műveltség.

Ha a műveltség alatt közönségesen oly képzettséget értünk, mely által az ember a közönséges egyénektől különbözik, akkor művelt embereket a társadalom minden rétegében találunk. Műveltség után törekszik az emberek nagyja, kiesinyje, fiatalja, öregje, rang- és nemkülönbség nélkül. Es ez nagyon helyes, mert a műveltség az em-

bert sok előtéttől, babonától és elfogultságtól megszabadítja és szellemileg önállóvá teszi.

Társadalmi életünk a műveltség megszerzésére oly tényezőket állított fel, melyek hozzáférhetővé teszik még a szegénynek is a műveltség elsajátítását. Nem egyedül a tanintézetek azon eszközök, melyekben az ember a műveltségre szert tehet; vannak azon kívül még más tényezők is, melyek a műveltség terjedésére és közvetítésére közreműködnek, ezek a napi és hetilapok, folyóiratok és könyvek. Első helyen áll az élet a maga különböző viszonyaival. De a legtöbb ember az ő műveltségét nem egyedül ennek, vagy annak kizárólagosan, hanem a nevezett tényezők összességének köszönheti, melynek alapját az iskola vetette meg. Az iskola az embert még nem teszi művelté, hozzájárul még az élet és a gondolkodás; de az iskola utmutatója és mozgató ereje a műveltség és tudomány elsajátítására, ujmutatás az önálló gondolkodásra.

A művelt embertől mai nap megkívánunk az életbe vágó tudományokban, ha nem is beható, de legalább tájékozott ismereteket, a művészet valamely ágában való jártasságot, a társaságban illetet stb. Azért is gyermekeinket nemcsak nyelvekre, hanem még a zenére is taníttatjuk. Megkívánjuk tőlük, hogy tudjanak anyanyelvükön kívül németül, francziánul vagy angolul; jártasak legyenek a zongorában, a fiuk a hegedűben stb.

Ezen igényeket szem előtt tartva, az állam is legujabban sokat tett az eddig elhanyagolt leányok művelésére: felállított vagy felállított polgári és felső leányiskolákat a felszerült leányok számára, az előbbi idők mulasztását ezzel helyreállítani akarván. A közoktatásügyi miniszter újabb rendeletével már a középiskola és egyetem ajtai is megnyitak előttük. És most nemcsak Bécs egy magán középiskolájában és a zürichi egyetemen, hanem saját főiskolánk fakultásaiban is akadunk nők, kik egyes szakokra magokat kiképzik. Mert Stockholmban (Dr. Kovalevszka) egy tanárnő, Berlinben, Bécsben, Budapesten, Salzburgban és Boszniában egy néhány orvosnő — már bizony tudvalevőleg nagyon is beváltak.

Maga a társadalom is igazságos akar lenni, a nő-

T Á R C Z A.**Levelek a Nagyságos Asszonyomhoz**

Írta: HARMATZY LORÁNT.

II. La corrida de toros.

(Spanyol bikaviadal)

Mélyen tisztelt Nagyságos Asszonyom!

Kegyed kétségkívül már sokat hallott a bikaviadalokról, s talán kívánsi volna megtudni, milyen lehet egy elfogulatlan szemlélő véleménye ezen véres játék felől? Csakugyan oly hajmeresztően borzalmas-e ez, mint sokhelyütt olvashatjuk, vagy pedig egy lövsereny, vagy — mondjuk — egy rökavadászat nagyobb kegyetlenség, mint egy corrida?

Megpróbálok pár vonással esetelni a hangulatot egy bikaviadali napon, és le fogom írni magának a tauromachiának lefolyását, fűszerezve egyéni megfigyeléssel és véleményemmel.

Madrid-ban vagyunk, Spanyolország székvárosában, melynek kisszerűségéről egy más alkalommal fogok beszélni. — A hirdetőoszlopok tele vannak ragasztva oles plakátokkal; mindegyiken rajta van a habzó-szajú, banderillákkal teleagatott bika. — Az utcákon hömpölyög a nép. Az omnibuszokat alig bírja húzni a befogott négy öszvér. A fogatok csak a kocsisok örökös kiabálása mellett képesek haladni.

Es ez a rengeteg nép, mind a Plaza de Toros felé igyekszik.

A tüzes szemű donnák s a borotvált képű, sápadt gavallérok felezírúva és kiöltözködve ülnek kocsijaikban. Mintha legalább is esküvőre készülének. — Igaz, a bikaviadal itt fontosabb, mint bármi más a világon.

A Calle Mayor szögletén magamból intek egy bérkocsit. Beülök s a ló (nem lovak, mert itt kétfogatú fiakkeres ismeretlen) elindul. A kocsis nem is kérdezi hová szándékozom. Tudja, azaz sejtja ugy is. Bikaviadali nap van, hová lehetne ilyenkor máshová menni, mint az amphitheatrumba?

Madrid lázban van. Délelőtt is a guardia civil-eknek (csendőrség) kellett rendet csinálni, hogy a nép öszsze ne törje a jegyelárúsító bódét, a Calle de Sevilla-n, azon esemény miatt, hogy már délelőtt 1/2 10-re az öszszes jegyek elkelték. Szerencse, hogy a szállodai portásunk által (ki nem tartotta lelkiismeretbe titkózó dolgoknak, nekünk a rendes ár háromszorosát felszámítani, — mint később rájöttünk ezen turpisságára.) már napok előtt, még Barcelonából táviratilag jegyeztettünk elő néhány páholyt.

A város szívtől, a Puerta del Sol-tól kezdve végig

a beláthatatlan hosszú, széles Calle de Alcalá-n, az amphitheatrumba, mindenki csak a corrida-ról beszél, minden ajk csak e három nevet hangoztatja: Gueritta, Alvaradito, Vicente Ferrer. Ezek t. i. a mai espadák. A két utóbbi még novillo (ujjenc); Vicente Ferrernek éppen ma van első fellépése. Ma ő fog megölni két bikát. — Es ha kísérlete jól sikerül, lesz dolga holnap olvasni a sok szerelmes levelet, melyekkel a szép madridi nők (las madrilenas) elárasztják. Beszélhetne erről eleget Gueritta, ki jelenleg Spanyolország leghíresebb, legügyesebb espadája.

A madridi amphitheatrumba 14000 embernek képes helyet adni; de vannak ennél nagyobbak is. Pl. a valenciai arenában 15851 ülőhely van, míg a sevillában (a bikaviadaltól hazája) „csak” 11000.

Szándékosan kissé későn érkeztem meg a Plaza de Toros-hoz. Társaságunk már ott volt. De én nem voltam kívánsi a közönség gyülekezésére. Akkor akartam megpillantani először, midőn már mindenki jelen van. Nos . . . valóban valami szédítő, meghökkenítő látvány volt, midőn páholyunkba lépve végignézettem ezen a tarka tömeget. Kétharmad részben nőkből állt, kik izgatottan legyeztek magokat. S a sok mozgó legyezőtől az egész kép ugy nézett ki, mint egy hullámzó csipketereng.

Megtelt a nőtözer az utolsó ülésig. Még a napos oldal is tömve volt. Pedig a spanyol nap, ha süt, nem szokott tréfálni. Eppen ezért ezen helyek a legolesőbbak. Az árnyékban levőkre pedig, természetesen magasabb beléptidíjak vannak megállapítva. Az árnyékos és napos oldalak (sombra y sol) mellett vannak még oly helyek is, melyek félelőadás alatt árnyékban, másik fél alatt pedig napon (vagy fordítva) vannak, a szerint, mint a nap pályáját futja. Ezek vannak árakra nézve is a sombra és a sol között. A helyárok általában véve olesók. A mi pénzünk szerint 1 fnt 50 kr., 2 fnt 50 kr-ért már jó, árnyékos ülések kaphatók. A páholyok persze drágábbak, s 12—14 személynek adnak ülőhelyet.

Az egybegyűlt közönség alig várja, hogy az óra elkondítsa a négyet. A bikaviadal az egyedüli dolog, mely ezt a lusta, dologkerülő népet tepsedt blazirtságából ki képes zökkenteni. Legyeznek magokat, cigarettáznak és közbe éljenzik az espadákat és Don Basilio Pennalver urat, ki elég gavallér volt sevillai gulyájából hat remek andalúz-bikát ajándékozni a mai előadásra. A zenekar ezalatt indulókat játszik, jól-rosszul, azaz inkább rosszul, mint jól.

Végre megjelenik az elnök, az alcade (polgármester) és néhány városi főfő tekintély, mindnyájan ünnepelesen, talpig feketében s ezilinderrel a fejükön s elfoglalják helyüket az elsőemeleti, az ayuntamiento (városi tanács)

részére fentartott páholyban. A torerók (viadorok) is bevégezték imájukat, kezdődhetik a véres játék, a corrida de toros, a bikaviadal.

A zenekar recsegő hangon belekezd egy vidám spanyol indulóba és bevonul a cuadrilla

Elöl lovagol gyönyörű hófehér arab méneken két alguacil (rendőrtéle közeg) II. Fülöp korabeli fekete bársony öltözetben. Kaczerán táncoltatják a nélkül is tüzes lovaikat. A fehér strucczotlil szeszélyesen libeg hátra a bársony barette-ről. Ezután jön a három espada, egy sorban, utánok a torerók csoportja következik. A ebülök és banderillérok mindnyájan felemelt fővel, kissé affektálva, s élénkzsinű capáikba (köpeny) burkolózva vonulnak fel, kevélyen, mindazonáltal bájosan, míg a lovasok, a picadorok siralmas kinézésű gebéiket nógatják a haladásra. Szegény lovak! Arra vannak itélve mind, hogy a bika szarvaira kerüljenek! — A menetet a tiro zárja be, mely voltaképp egy kétkerekű alkotmány, belefogva három gazdagon feldiszlített öszvér. Ez fogja kivonszolni az elcsesztettek.

A cuadrilla háromszor körüljárja a porondot, a közönség iszonyu, szinte félelmetes éljenzése, intogatése közepett. Még az a szép fiatal leány is, a mellettünk való páholyban, hogy lelkesül, mily édes elragadtatással kiáltja csengő hangján: „Vivva! Vivva!” (Éljen! Éljen!)

Es midőn elnéztem ezeket a szoborképpű, márványsimareczu torerókat, higye meg Nagyságos Asszonyom, valami olyan különösen fájó érzés vett rajtam erőt. Ön-kénytelenül az jutott eszembe, hogy ime, itt járnak most kevélyen, büszkén mint megannyi, egy világrészt meghódított hadvezér, éljenzi őket ezer és ezer ember, s pár óra, esetleg pár perc múlva, ha valamelyikük szerencsétlenül járna, ha a bősztült bika felökleli, vagy ha leesve a megebesült lóról, tört bordákkal hever a porban, s a bika átszáguldva rajta kitiporja belőle a még benne levő kis életet, szóval, ha belepusztul . . . még csak el sem temetik ugy mint más kersztény embert, hiszen nem gyónva, kenve és áldozva halt meg! Rettenetes mester-ség ez Nagyságos Asszonyom! És mégis akad s ház és ezer, ki koczkára teszi ifju életét a corrida-kon. Hja, itt is fontos szerepet játszik az élet főfő mozgatórugója, a diésvágy és a pénz. Ezek a esinos fiuk hibetetlenül jól vannak fizetve. Egy-egy jelesebb espada egy-egy délután-jaért megkap 10—15000 pesetát. (Egy peseta 40—45 kr.) Gueritta pl. ki mint már egyszer említettem, jelenleg Spanyolország legkiválóbb espadája, és ezáltal a leghíresebb ember az egész országban, 1893-ban 400000 pesetát keresett meg ily módon. De meddig tart, míg egy torezó eljut ezen fokra? Hány pusztul el a bikával való küzdelemben?

nem számára pályákat nyitott, a hol ők a magok szakmájában feladatuknak tisztességesen megfelelnek és áldásosan működnek a társadalom javára.

Előkelő és vagyonos osztályaink még tovább mennek ezeknél, ők rendesen leánygyermeküket vagy a külföldi intézetekbe adják vagy fogadnak francia vagy angol nevelőnőt, hogy gyermekeik ezen idegen nyelvekben kellő jártasságot nyerhessenek. — Ez mind helyes, a ki teheti, tegye.

Az iskola előkészíti a gyermeket az életre. Iskolából kilépett után, következik az élet iskolája, mely a leánygyermeket a praktikus életbe kell, hogy bevezesse. A háztartás és annak vezetése oly dolgok, melyeknek ismerete nélkülözhetetlen, mely nélkül a leendő háziasszony a környezetnek bábujja. Mert az asszonynak kell tudni eselédjeinek parancsolni, eskis akkor mehet a háztartás egészen simán és az asszony nincs kitéve azon veszélynek, hogy a eselédék gunyargyává legyen.

A nőnek minden műveltségén, mely ugyan nagyra becsülendő — minden közpályán való működésén kívül, van még egy más hivatása, a mely tulajdonképen a gondviselés által rendelt hatásköre, melyben őt utól nem éri senki és nem pótolhatja senki: ez a családi kör. Ez a nőnek szentélye, ebben ő Isten után a legnagyobb jóltevője az embereknek. Itt működik ő áldásosan, itt nem helyettesítheti őt senki sem.

Az a nőemancipáció, a melyről különösen Amerikában a nők álmodnak, a hol még a lelkeszi hivatalba is avatkoznak és fájdalom, már Európában is visszhangra talált, ez a nőemancipáció, mondom, nem felel meg a nő természetének. Ez csak a tulzó amerikai nők agyában szülemlett meg.

A legnagyobb férfaink őszintén bevallották, hogy jobb részüket anyjuknak köszönik. Annak a szegény fiúnak vagy a még szegényebb leánynak, ki a világ nagy esabításainak van kitéve, gyakran a családi kör emlékezete volt az, mely őtet a büntől visszariasztotta. A sok it zaklattott férj, ha az élet sok izgalmaitól családjá körébe kerül, ott talál szórakozást, örömet, lelke számára ruganyosságot. A nő az ő jószág kedélyével áldással árasztja el környezetét, könnyíti férjének az élet terheinek viselését, balzsamot önt szétszaggatott lelkébe, védangyala ő a családnak. Ez az ő hivatása, ebben őt senki sem mulja felül.

Kell-e még ennél magasabb hivatás? Nem ér-e ez többet a tudomány összességénél? Mi lenne az emberiségből, ha a nőemancipáció annyira elterjedne, hogy ez minden családba beharapódznék? — Tisztelt olvasóink közül mindenki talál erre feleletet!

Művelődjenek leánygyermekünk, legyenek eszesek, képzetek, találjanak a nyilvános életben is számukra illő hatáskört, — mert mindenki utóljára családát nem alapíthat! — de soha sem a tulajdonképeni hivatás rovására.
Wiesinger Károly.

Hirek és vegyesek.

Kitüntetés. A hivatalos lap mult heti száma közli, hogy ő Felsége a király *Fabián Ferencz* rozsnjó-egyházmegyei kanonok és városi plebánosnak a boldogságos szűz Máriáról nevezett ont- vagy untavölgyi szép-kuti apátságát adományozta.

Esküvő. *Iffy Szabó* László várgedei tekintélyes földbirtokos f. hó 3-án esküdött örök hűséget *Kubinyi* Aladár kir. törvényszéki elnök bájos és műveltekkü leányának, *Mariskának*. A szép családi ünnepély szűk körben folyt le. A fiatal párnak és az örömszülőknak a jó barátok és tisztelők nagy számban fejezik ki őszinte üdvözlötüket és jókívánásaikat, melyekhez mi is őszinte

De nincs most idő a böleselkedésre. Kezdődik a látványosság. A chulók lekanyarítják vállaiokról capáikat, s látható lesz csillogó, izléses öltözékük, mely csak ugy villog, midőn a nap rásüt az arany-ezüst díszítésre. Vicente Ferencz szórakozottan néz végig a közönségen, s szeme megakadt a mellettünk levő páholyon. Megveti rövidnadrág és fekete abbe lakezipós elegáns lábát, s szembe néz a leánnyal. Ez elpirul s legyezője mögé rejti arczát.

Az egyik alquacil az elüeki páholy elé lovagol, leveszi barettjét és szertartásosan kéri az engedélyt a bikaviadal megtartására. Az alcade ezt megteszi, és ledobja a börtön kulcsát, hová a bika zárva van. És a kulcsot az alquacilnak tánczó ló hátán, ezreknek ordítása közepett, birétomával kell elkapnia a levegőben. Ha el nem kapja, felhangzik a gunyos kacaj, és a fütty! — De most az alquacil ügyes volt; sikerült elkapnia a kulcsot, mit aztán átadva egy chulónak, ő maga, mint ki szerepét lejátszotta, társával együtt kivágtat a porondról. Az ösvértfogat, az espadák s a banderillerok követik. A körben nem marad más, csak a lovasok és néhány chulo, kiknek szereplését nyomban elmondom.

Felnyílik a börtönajtó s kirohan a bika. Az ajtóban megáll. Eddig abszolút sötétségben volt, most elvakítja és elkábitja a szemébe tüző, perzselő spanyol nap és a nép zajongása. E perczet felhasználja egy legény és a bika lapoczkájába szigonyt dőf, mely kis virageskorral és nemzeti színű (vörös-sárga-vörös) szalagoesakkal van ékítve. — A bika megrázkódik és a porond közepébe ront. Még mindég nincs teljesen tisztában a helyzettel. A chulók ingerkedve közelednek felé, lobogtatva élénk színű capáikat. A bika eltökéli magát s lehajtott fővel nekiszalad az egyiknek. Ez bevárja a rohamot és az utolsó pillanatban félreugrik, úgy hogy a bika mellette fut el. Aztán folytatják ezt a játékot, mely talán a legártatlanabb az egész bikaviadalban; bár nincs veszély nélkül, mert a bika ekkor még birtokában van teljes erejének. Az állat libegve törtet fel s alá, neki fut minden capának. De a chulók ügyesek és hidegvérűek; nem esik semmi különös baj.

Mikor a bika már eléggé dühös, áthárítják figyelmét a lovakra. A vézna, nyomorult állat egyik szeme be van kötve, hogy ne lássa a közelgő fekete szörnnyet, de azért éri a veszélyt. Lovasa hóna alá fogja a picát (dárda) és fogadni készül a támadást. A következő másodperczben már a földön hever ló és lovas, míg az ingerült bika figyelmét elvonják az elölsiető chulók, a picadort talpra állítják (mert lábái szarvasbőrrel fedett páncélban lévén, saját erejéből nem lenne képes felkelni). Nincs semmi baj! A ló — igaz — megsérült, de hát ennek így kell ienni. Födolog, hogy a dárda is sebet

szívvel hozzájárulunk. A köztisztletben és közszeretben álló szülők gyermekeinek szép frigyét állandó boldogság kísérje!

Jubileum. Bábólnán folyó hó 3-án szép ünnepély folyt le. E napon ünnepelték ugyanis negyvenedik évfordulóját annak, mikor a nálunk is régóta ismert és népszerű alezredes Fadlallah El Hedád Mihály Arábiából Magyarországra jött. Itt a zseniális katona, ki a hyppologiában valóságos mester, — rendkívül gyors karriert csinált és a kormány megbízásából nemrégiben újabb 4—5 hónapot töltött Arábiában menekészes ezéjából. A tegnap lezajlott ünnepély méltó manifesztációja volt az általános tiszteltetnek és ragaszkodásnak. A helybeli méntelep-tiszt a szép ünnepélyen báró *Podmaniczky* Béla százados-parancsnok képviselte.

A gömöri ev. ref. egyházmegyében papi tanácsbírói állásra szavaztak legközelebb a gyülekezettek s a mult hóban végbement szavazatbantás eredménye az, hogy a beadott 44 szavazatból *Batta* György simonii és *Kálmáczky* Endre putnoki lelkészek kaptak legtöbb szavazatot, akik között az újabb szavazás augusztus 15-éig fog megtörténni.

Kitüntetés. Ő Felsége a király *Bahéry* János susányi néptanítót, ki a hazafias magyar népoktatás terén hervaáthatatlan érdemeket szerzett, a milenniumi kiállítás körül kifejtett rendkívüli buzgalmaért legfelsőbb elismerésével tüntette ki. — A derék tanító évről vizsgáinak kitünő sikere mellett ezen legújabb elismerés az igaz érdemeket jutalmazta.

Anyakönyvvezetők kinevezése. A belügy-miniszter, Gömör-Kishont t. e. vármegyében a pohorellai anyakönyvi kerületbe *Kajaba* községi jegyzőt, a jénei anyakönyvi kerületbe *Török* Kálmán körjegyzőt anyakönyvvezetőkkel, az alsó-száklónoki anyakönyvi kerületbe *Vregyik* Gusztáv ág. ev. tanítót, a születések és halálesetek anyakönyvvezetésére szorító hatáskörrel, anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

Gazdasági gyűlés. Gömör-Kishontvármegyei gazdasági egyesület augusztus hó 6-án, pénteken d. e. 10 órakor Tornallyán a kaszinó nagytermében gróf Serényi Béla, a gazdasági egyesület jeles elnökének vezetése alatt igazgató-választmányi gyűlést tart. A gyűlés tárgyai: 1. Elnöki jelentés az egyesület tevékenysége és belügyeiről. — 2. Szakosztályok megalakítása. — 3. Hivatalos közlöny rendszeresítése. — 4. Folyó ügyek és indítványok tárgyalása.

Hagyományozás. *Özv. Káposztás* Józsefné — kit csak nemrég kísértünk ki az örök béke helyére, a temetőbe — végrendeletileg 400 frtot hagyományozott jótékonycélokra.

Nyári mulatság a Rózsán. Az egyetemi ifjuság a „Széchenyi-kertbe” tervezett mulatságát a folytatartó esőzés miatt nem tarthatta meg a szabadban, hanem f. hó 31-ikén a „Három Rózsa” nagytermében rendezték azt. A mulatságon nem voltak sokan, hanem a kik résztvettek, azok a hajnali órákig kitünően mulattak. A fiatalág ugyanezek kitétt magáért és teljes sikerrel gondoskodott arról, hogy a megjelent hölgykoszoru minden tagjára nézve kedves emlékvé varázsolja az estét.

Búcsú Susányban. Augusztus hó 1-én Susány községében a Szent-Anna-napi búcsú fényesen tartott meg. És pedig magyar istentisztelettel, a mely alatt Ziman Jenő köztisztletben álló egyházközségi káplán nagy hatást keltő szép magyar beszédet tartott. — Az egész mise alatt, a folyó évi június 8-án mint ő felsége koronázásának 30-ik évforduló napján megalakult „Magyar olvasó” és daloskör” 60 személyből álló tagjai adtak elő szép magyar egyházi énekeket. A magyar isten-

ütött a bika vállán, honnan kövér eseppekben esorog a feketés-vörös, párolgó vér. A picador szurása a bikát meg nem ölheti. A dárda alkalmazott gomb nem enged, hogy az mélyebben nyomulhasson a testbe. A szurás csak arra van szánuva, hogy az állat dühét fokozzák. A picador felül lovára és most már ő támad. A ló reszket, horkol, ágaskodik... de mennie kell! Eles a lovas sarkantyujai!...

Háromszor esaptak már össze, háromszor öklelte fel a bika a lovat, de a picador, a közönség éljenzése közepett, negyedszer is felül reá. — A ló oldala tiszta seb; a sarkantyú hűsfozslányokkal van tele; — a belek kilógnak. Mar alig bír a lábán állni. Mindegy, csak előre!! Egy másodpercz, s már ott fekszik ismét a porban, mely mohón szívja be a patakzó vért. De most a bika nem hagyja ott áldozatát. Szarvát belevégja a vonagló állatba, s minden látszólagos erőlködés nélkül, mint egy labdát — feldobja — a levegőbe. A picador halotthalványan, mozdulatlanul fekszik a földön. Mindjárt reá kerül a sor! De nem! A bika felé se néz. A lovon tölti ki haragját. Alig hogy az visszahúl a földre, odarohan, és... kezdődik előről a rettenetes labdázás!! Iszonyú látvány ez Nagyságos Asszonyom! És a közönség bög, ordít: „Vivva el Toro! Vivva el Toro!” (Éljen a bika!)

Már három ló fekszik döglötten a porondon, de a közönségnek ez nem elég. „Caballos! Caballos!” Uj lovakat kérnek az elnöktől. Ez végre enged a szervenvelyes felkiáltásoknak, (mit is tehetne egy felbőszült tömeg ellen?) s belép a negyedik picador.

Ez a bikaviadal tragédiájának legizgatóbb felvonása. S ezen határtalan kegyetlenség valóban nem méltó egy ilyen, spanyol felfogás szerint, gavalléros küzdelemhez, mint a bikaviadal, hol egymással szemben áll az állati nyers erő, és az emberi vakmerőség és ügyesség.

De felharsan a kürt, s kezdődik a banderillerok játéka. Így hívják ezen esinos fiúkat fegyvereik után, melyekkel a bikát megtámadják. A banderilla 60—70 cm. hosszúságu, ujnyi vastag fa pálcza, kidiszitve virágokkal és színes papír darabokkal, végén éles szigonynyal, mely hegyén visszagörbül, úgy, hogy képes ugyan behatolni a bika testébe, de abból ki nem eshetik, mert megakad a visszahajló részben. Különbön a banderillerok képezik a chulók csapatjának az elite-jét, s ezek közül is vannak kiválógtva ezen szerepre a legbátrabbak és a legügyesebbek. A banderilleronak egyszerre kell két banderillat beledőföni a bikába; az egyet a jobb a másikat a bal vállába. Ezt persze csak úgy teheti, ha szemtől-szembe támad. Ez különben mindég a főszabály. Előfordult pl. azon — gyakran ismétlődő — eset, hogy éppen, midőn egy ilyen banderillero meg akarta támadni a bikát, ez fejét véletlenül fölfordította. S a legény nyomban

tisztelt a község lakosságát a leghazafiasabb érzelmekre ragadtatta, és kívánatosnak tartja, hogy minél gyakrabban legyen magyar istentisztelet, amit a hazafias egyházi vezetőség örömmel teljesít. — A kedvezőtlen időjárás dacára is nagyon sokan jöttek idegenek a búcsúra, azonban e miatt sokan el is maradtak, a kik pedig nagyban készültek a híres susányi búcsúra, melyen az idén is a hagyományos jókedv uralkodott. *Bahéry* János tanító ur vendégszerető házában nagy társaság gyűlt össze, mely meggyőződött, hogy a magyaros vendégszeretet mellett csakugyan a legjobb mulatságot nyújtotta a susányi búcsú.

Nyári mulatság. A rimaszombati polgár-ifjuság f. augusztus hó 1-én szépen sikerült nyári mulatságot rendezett a Széchenyi-kertben. Az időjárás nem volt ugyan kedvező, de ez legkevésbé sem zavarta a jókedvű fiatalágot, mely fokozott hévvel és csapongó kedvvel lejtette a tánczot.

Párbaj. Sz. M. és D. Gy. folyó hó 1-én kard-párbajt vívtak, mely az előbbi jelentékeny sérülésével végződött. A párbaj oka — mint halljuk — az egyetemi ifjuság mulatságán történt összeszólalkozás volt.

Díjnokok mulatsága. A „Gömörmegyei dijuok-segélyző-egylet” folyó hó 8-án a Széchenyi-kertben tánczmulatságot rendez 40 kr. belépti-díj mellett. A mulatság társas vaeorával lesz egybekölte.

Aradás a felső Sajó völgyén. A mult szerdán és esütörtökön megyénk felső részében dühöngött zivatar és záporosó annyira megnövelte békés természetű Sajónkat, hogy az már Berzététől kezdve átlépte medrét s le a megye határán fekvő Putnokig és azonkívül Borsóban egész a Tiszaig mindenütt víz alá borította s több helyen a vasúti töltést is annyira megrongálta, hogy csak átszállással közlekedhettek az utasok.

A felső vizi-malom már rég idő óta bérlő nélkül áll, az egész épületben eskis egy napszámos ember lakik, ki egyuttal felvigyázója is a malomnak. Olyan ez, mint a régi várak kastellánja, esőtlik-botlik ott szüntelen, mint a hazajáró lélek. A malom mostoha állapotán végre megakadt a szeme Boros Pál molnarmesternek s ígérgetett a városnak arra nézve, hogy ha a malmot használható állapotba hozzák, ő hajlandó lesz azt bérletbe venni. Bizony, itt volna már az ideje annak, hogy az a pusztulásnak indult malom vagy felépíttessék vagy pedig lebontassék örök időre.

Alagcsovezés. Dr. Lichtschein Adolf és érdektársai engedélyt kértek az alagcsovezés munkálatára, hogy a tulajdonukat képező ház és ahhoz tartozó részek ezáltal megóvassanak a víztől. Bizony, többeknek is mozogni kellene ebben a dologban.

Gyümölcsoltvaj. Deák János esizmadia tanonez a mult éjjel ellátogatott a Baksay-féle kertbe, hogy a gyümölcsfákat annak rendje és módja szerint megvámolja, szerencsése azonban eserben hagyta őt, mert mielőtt a leszedett gyümölcsökkel odább állhatott volna, a pásztor megcsipte s oly alaposan eldöngölte, hogy nehezen kaphat kedvet a tiltott gyümölcsök hasonló élvezésére.

Védekezés. A hesseni legyek tudvalevőleg nagyon kártékonyak a vetésekre ezek elleni védekezések folyamatbarétele iránt a földmívelési miniszter legközelebbi rendeletet bocsátott ki az alantos hatóságokhoz, hogy azok a szükséges óvintézkedéseket saját körükben a gazdaközönség javára mielőbb tegyék meg.

Ebadó. Mint értesülünk, az 1897. évi ebadók kivetésére szolgáló lajstromok már áttétettek az alispáni hivataltól a városi tanáshoz, s így az abban foglalt hátrálékok behajtására nézve a kellő intézkedések folyamatba vétettek. Lesz tehát kutya-mulatság is nemsokára!

megállt. A bika nem látta volna a támadást, ez pedig szükséges, mert — mint már egyszer említettem — a küzdelem ember és bika közt egyenlő és — főképen — gavalléros.

Midőn a bika először érezte busába mélyedni a két banderillat, meghökélt és dühösen iparkodott azokat magáról lerázni. Hiába! Erre fájdalmában és dühében fel s alá kezdett futni a köröndön. A banderillerok ijedten menekültek. A bika látva, hogy egyedül maradt, lehajtott fővel nekiszaladt és... átugrott a barriéren. A köröndöt ugyanis egy másfél méter magas, erős deszkapalánk (az ugynevezett: barrera) övezi. Ide, e mögé menekülnek a torerok a bika élől. Ezen kerítés mögött egy 2—3 méter szélességű hely mellett van a nézőtér, oly magosan, hogy a közönség teljesen védve érezheti magát a veszedelem ellen. Ezen helyre, hogy ugy fejezzem ki: körülösoiba ugrott be a bika. Mit sem nyert. A barrera ugy készült, hogy benne sűrűn ajtók vannak alkalmazva, olyképen, hogy az ajtó mig tért nyit a folyosóból a porondra, egyuttal elzárja a folyosó folytatását az ajtón tul. Az ajtók rendes körülmények közt természetesen zárva vannak és csak ily esetben nyílnak meg.

A bika nyilást lát, ész nélkül siet felé, s mögötte becsukódik az ajtó.

A bika megáll, körültekint. Ugyan ott találja magát, honnan az imént menekülni igyekezett. Szétveti lábait, bután körülbámul és feltátja habzó, leheletétől gözölgő száját. Elbődül. Micsoda rettentő hang ez, Nagyságos Asszonyom!... Félelem, düh, vérszomj egyesül benne Erzi, hogy nem menekülhet. Elszántan nekirent egy banderilleronak, ki épen negédesen integet felé banderillóival. Vérré szomjazik! Nem ér czélt. A legény ügyesen félreugrik, miután egy másodpercz század részével előbb beledőfte a czifra pálczikákat.

Ujból felhangzik a kürtészó. Következik az utolsó jelenet, a véres dráma befejezése. Elölép az espada, Vicente Ferrer, aranydíszítésű, ibolyaszín bársonyruhában, s mit sem törődve a fájdalmában földet kaparó állattal, mely a válláról legelő s minden mozdulatánál hintázó nyelvez banderillával ugy emlékeztet a kigyóhaju Meduzafőre. — odalép a bírói páholy elé, leveszi fővegét s megesküszik, hogy kötelességét legjobb tehetsége szerint fogja teljesíteni. Ezután nyugodt, hideg léptekkel a bika felé megy. Merőn réteknit, mintha le aknárná bilineselni nézésével az állatot. Ez a tekintet hatása alatt hátrál... hátrál... Ferrer int a chulóknak, izgassák fel kissé a bikát kabultságából! Maga is egy dárdat vesz kezébe, s midőn az ujlag felbőszített állat nekirent, egy merész ugrással a dárda támaszkodva, átveti magát a bika fölött.

A szép leány a szomszéd páholyban csillogó sze-

A magyarság erősítése érdekében, mint nekünk *Tiszolczról* írják, nevezetes esemény történt folyó hó 3-án. Ekkor tette le ugyanis az ottani állami iskola alapkövét **Bodor Armin** kir. mérnök a kir. tanfelügyelő és a gondnoksági tagok jelenlétében. Az új impozáns szép iskolai épületet **Fejes János** és **Lázary Gyula** társ-vállalkozók építik 11.000 forintért. Ézzel az iskolával, a mely pedig a magyarságnak valódi védőbástyája, azelőtt az intéző körökből senki sem törődött; 15 év óta roz- zant, piszkos bérházban volt elhelyezve, s így valódi ün- nep a magyarságra nézve, hogy amit azelőtt másfél évtizedig elhanyagoltak, most már az új éra alatt, rövid másfél év lefolyásával, díszes óvoda-épület is emeltetett és még a gyári katolikus iskolához is új tanterem es- tőtoltatott s ebben a magyar tannyelv bevezetett, s ko- ronájánál az üdvös intézkedéseknek, most végre a magyar állami iskola is méltó elhelyezést nyer, öröme az ottani lelkes magyarságnak.

Baleset. Ujvároson augusztus 1-jén özv. **Koreny** Andrásné szül. **Skolnyik** Mária a padlás lépcsőjéről oly szerencsétlenül esett le, hogy a ballábszár esztója ketté tört s a lábfeje csupán egy kis bőrtöredékkel s néhány eren maradt függve. Beszállították a megyei kórházba.

Nagy szerencsétlenség. *Felső-Sajón*, mult szerdán delután, óriási felhőszakadás volt, mely elárasztotta az egész községet s egy kint a mezőn, valamint bent a községben temérdek kárt okozott. A házakba, a koresmáépületbe, de különösen ennek pinczéjébe is beha- tott a víz, s midőn az abban levő tárgyakat menteni kezdték, az ott volt s valószínűleg a víz nyomása követ- keztében felpattant bordókból kifolyt petrolium a gyertya- világtól meggyuladt, felrobbant és két embert rögtön megölt, hatot pedig súlyosan megsebesített; az épületet is annyira megrongálta a robbanás, — hogy hivatalból ki kellett költöztetni a koresmárost és családját. „R. H.”

Művészek eldorádója. Városunk egy idő óta a művészet félszke lett, egy hónap előtt Thalia papjai és papnői útítotték fel közöttünk sátraikat, később a Röntgen-féle X-sugarak nagy mestere produkálta ma- gát, utóbb lovardai mutatványokkal léptek a küzdterre, ma pedig „panoramával egybekötött ringspiel-circus” gyönyörködötti szemünket **Boldog** az a város, a melyik annyiféle művészt fogadhat kebelébe, így legalább kiki megtalálhatja a magának való szórakozást, különösen pe- dig azok, akik örömeiket lelik a nagy dobok, ezintányok és verklir rémséges zajában! De hát mit szólnak mindezekhez azok a polgártársak, akik súlyos betegen fekszenek odahaza és akik körül aggódva örködnek sze- retteik s várják, hogy mikor hunyja le e beteg üdítő, jótékony álmura szeméit, mi által heves fájdalmi némi enyhülésre találjanak. Vajjon nem üdvösebb lenne-e az ilyenekre nézve a csendesség, zajtalanság, mint az a fül- siketítő lármá, melyet a *művész-sarjak* okoznak estén- kint nagy és kis dobjukkal, ezintányérjükkel az utéka- kon? Hát a józsis nem az ellenkezőjét parancsolja-e mindezen barbár szokásoknak? Megesnék bizony, ha Budapesten is ily megbotránkoztató módon adnának ma- gukról életjelt az utcai művészet apostolai! Nézetünk szerint leghehlyesebb volna az előadások idejét egyszerűen csak plakátok által hírül adni, így legalább nem kelte- nek a nagy zaj és lármá által művészetük iránt már előre is undort.

Ólomárú gyárak. A miskolci kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az érdekelteket, hogy hazánk- ban csak két gyár van, mely ólomárú gyártásával fog- lalkozik u. m. a Kanczer-féle ólom és ónárú gyár r. t. Budapesten és a Geramb János József-féle bánya-egylet Bébányán. A hazai ipar érdekében ezen körülményre az érdekeltek figyelme különösen felhívatik.

Országos sörárpa vásár. Az Országos Magy. Gazdasági Egyesület, úgy is mint a gazdasági egyesü- letek országos szövetségének központja, a borsodmezei gazdasági egyesülettel, a magyar mezőgazdák szövetezete és a miskolci ipar- és kereskedelmi kamarával karöltve, Miskolcon 1897. augusztus hó 30-án országos sörárpa vásárt rendez. A vásár Miskolcon a vármegyéhez nagy- termében, délelőtt 9 órától delután 1 óráig tartatik. Ezen vásáron résztvenni öhajtok, eladó sörárpaikból, mintául faj és minőség szerint, 10 kgmot a borsodmezei gaz- dasági egyesület titkári hivatalához, (Miskolcz, vármegye- ház), 4 kgmot pedig a Magyar Gazdak Szövetkezetének (Budapest, Alkotmány-utca 31. sz.) tartoznak beküldeni. — A beküldés határideje augusztus 10—27. — A be- küldött minták a vásárt megelőző napon egész nap, a vásár napján pedig a megnyitás előtt egy órával meg- megtekintethők. — Ezen vásár iránt érdeklődőknek rész- letes felvilágosítást nyujt, kívánatra üzleti szabályzatot és bejelentési ivatek küld a borsodmezei gazdasági egyesület titkári hivatala.

Az egri kir. törvényszék pályázatot hirdet 570 köbm keményhasab tűzifa, 1000 font stearin s 16 font fagygy-gyertya, 840—900 kg. amerikai petroleum, 182 kg. virágolaj-szállítására. A zárt ajánlati verseny- tárgyalás folyó évi szeptember hó 9-én, d. e. 10 órakor lesz mire a miskolci kereskedelmi és iparkamara az ér- dekelteket figyelmezteti.

Huszonöt év gabonaárjai. A gabona, különö- sen a buza ára, mint a „Köztelek” legutóbbi számában olvassuk, folyton emelkedik, hasonló buzaárak a folyó évtizedben csak 1891-ben voltak és azelőtt 1883-ig kell visszamenni, amidőn a buza ára 10 frton felül emelke- dett. Az évi átlagos gabonaárak 1871-től kezdve a kö- vetkezők voltak:

	buza	rozs	árpa	zab	tengeri
1871	12-18	7-85	6-30	7-46	7-80
1872	13-32	8-26	6-87	6-25	7-92
1873	14-76	10-69	8-03	6-64	7-82
1874	15-08	10-35	8-06	8-53	8-70
1875	9-72	7-74	6-13	7-67	5-68
1876	10-97	8-38	6-44	8-24	5-57
1877	12-30	9-06	7-08	7-17	6-77
1878	9-96	6-75	6-53	6-11	6-22
1879	10-85	7-26	6-19	6-03	5-77
1880	12-44	9-95	7-05	6-94	7-32
1881	12-73	9-64	7-00	6-93	6-23
1882	11-22	9-44	6-31	7-21	7-29
1883	10-12	7-49	7-18	6-58	6-40
1884	9-11	7-59	6-96	6-92	6-56
1885	8-39	6-85	6-21	6-65	5-78
1886	8-39	6-41	6-04	6-40	5-63
1887	8-20	6-14	5-92	5-86	5-78
1888	7-44	5-62	5-57	5-39	5-91
1889	8-00	6-49	6-09	6-21	4-80
1890	8-26	7-30	6-55	7-51	5-54
1891	10-07	8-64	6-56	6-60	6-29
1892	9-09	7-91	5-62	5-91	5-01
1893	7-98	6-26	5-82	6-61	4-97
1894	7-05	5-36	6-12	6-59	5-21
1895	6-86	5-80	5-72	6-35	5-81
1896	7-30	6-31	4-53	6-08	3-99

A székely-föld természeti szépségeit, gazdasá- gát, ipari és kereskedelmi termékeit, ásványvizzeit, fürdőit, bányászatait stbi. híven ismertető, díszesen kiállított s állusztrált művet adott ki a Erdélyrészi Kárpát-Egyesület (Kolozsvár), melynek ára díszkötésben 5 frt, fűzve 3 frt 50 kr. Ezen műre a miskolci kereskedelmi és iparka- mara a közönség figyelmét felhívja.

is a porondra dobták, melyeket Ferrer meglepő ügye- séggel dobott vissza, mintán kihuzta kardját új hüvelyéből, a bika testéből, és letörülte azt maletájával. A vörös posztón nem látszik a vér.

Szomszédnőnkre tekintetem Ez önfelédten kapcsolta le karjairól briliánsokkal díszített karpereczét, s azt is odahajította a győztes ifju lábai elé. Ferrer felvette meg- esésköta, bájosan felkösönt, és levette a csokrot arról a szigonyról, melyet első fellépésekor dőfték a bika nya- kába. A szép leány boldogan pirult el. Ezt talán ő fogja megkapni az előadás után.

A kürtök felharsantak és győzelmi induló mellett berobogott az öszvérfogat, s kivonszolta az elesett lova- kat, és a még mindég vérző bikát.

A szolgák gereblyékkel elkaparták a küzdelem és vér nyomait, aztán felnyitá a bőrtönajtó és berontott a második bika

Nos Nagyságos Asszonyom, így folyik le általában egy spanyol bikaviadal, mely azonban sokszor szenved módosulást, a szerint, a mint a bika vérengzőbb vagy az espada és cuadrillá-ja ügyetlenebb, ehhez képest ugyanis hosszadalmasabb, kegyetlenebb s több áldozatot kíván a corrida.

Most pedig, ha úgy tetszik, pár szót a bikaviadalok történetéről. Mikor kezdődött a tauromachia?

Nem beszélék a rómaiak koráról, kik tudvalevőleg nemesek emberekkel, oroszánokkal, tigrisekkel, de vad bikákkal is viaskodtak az arenákban, de mindjárt áttérek a középkorra, a német lovagjátékok romantikus korára. Ezen időkre esik az igazi bikaviadal kezdete. Előjoguk- nál fogva csak nemes ember küzdött ekkor a bikákkal és lóháton, hosszú hajító dárdákkal, ugyanoly ok és czél- ból, mint mikor két német Ritter szembezállt, hogy kimutassák bátorságukat és ügyességüket.

Az idő tolyamán ezen corrida átalakult. A torerók szerepe élethivatásá lón és a nemesek surrierjai vérengző látványossággá változtak át. Ambár bikaviadalok régi formában mai napság is tartatnak, midőn t. i. újból az arisztokrácia kel küzdelemre az amphitheatrumban, akkori öltözetben. — Ezek az ugynevezett fiestas reales. — De ez kivételes eset és csak kiváltképen ünnepélyes alkalom- kor fordul elő. Ilyen volt, hogy példát említek 1833 ban, 1878-ban és legutóbb 1879. nov. 29-én, XII. Alphons király házassága alkalmával.

Kétségkívül érdekelné fogja Nagyságos Asszonyomat, hogy milyen gyakran tartatnak a bikaviadalok?

Madridban van minden vasárnap, s általában Spa- nyolországban az ünnepnapoknak a corridák elmaradha- tatlan kellékei. Ilyenkor Spanyolország mind a 38 arená- jában folyik a küzdelem és a vér. Ezekon kívül pedig bi-

Állategészségügy Gömörmegeében. Mint a „Földművelési Értesítő”-ben olvassuk, Gömörvármegye területén a hasznos háziállatok között betegség a követ- kező községekben uralkodik: Léptene: Alsófalun Raga- dónás száj- és körömfájás: Fügén és Levárton. Tenyész- bőség és hólyagos kiütés: Héth községben. Ráhkór: Keczegén. Sertésvész: Alsó-Balog, Berzete, Czako, Do- bóca, Feled, Felső-Balog, Gacsalk, Guszóna, Helpa, Jó- lécz, Kerekgede, Klenócz, Kun-Taplocza, Oláhpaták, Pás- kaháza, Pongyelok, Rátkó, Rimaszombat, Rimabánya, Rimaszécs, Rudna, Szalócz, Szilicze, Tornallya, Válykó, Vigtelke és Zsipe.

Eladó. *Fafaragáshoz* szükséges eszközök, u. m. egy egészen új és csinos gyalupad, vésők, gyaluk, es- var-szorító, különbözőféle minták, keményfa deszkák stb. jutányos áron eladók. Hol? Szivességből megmondja a lap kiadóhivatala.

Nyilvános számadás. A rimaszombati polgár- ifjuság augusztus 1-én tartott táncmulatságának bevétele volt belépti-díjak és felülfizetésekből 95 frt 10 kr. kiadása 62 frt 67 kr.

Maradvány 32 frt 43 kr., melyhez felülfizettek: Dr. Löcherer Tamás 1 frt 10 kr., Rábely Miklós, Rakottay Danó, Lévy József, Kovács László 60—60 kr., Gábris Barna, Szabó László 40—40 kr., Czokoly Józsefné, Kovács Ferenc 30—30 kr., Bikky Istvánné, Hirenda Jánosné, Szabó Józsefné, Stechlinsky Ignáczné, Kohuth Lajosné, Mindszenty Bertalané, Szabó Lászlóné, Jakabfalvy Béláné, Percz Józsefné, Bodon Gyuláné, Fülöp Józsefné, Kovács And- rásné, Cseh-Varga Andrásné, Fráter Mórné, N. N., Cser- meny Miklós 20—20 kr., Biró László, Nagy Mihály, Vincze Gusztáv, Koreny Pálné, Kohn Adolf, Cseh István, Laekner Emil, Herrmann Vilmos, Borsos Sándorné, Nagy Mihályné, Vozary Samuné, Beregszásy Béláné, Benyo József, Mihályi Lajos, Jávorszky László, Kórody Jenő, Kovács János, Magyar Pál, Markus Aurél, Soós László és N. N. 10—10 kr-ával.

Nyilvános számadás. A rimaszombati iparos ifjak önképző egylete által folyó évi július hó 25-én a „Széchenyi”-kertben megtartott nyári táncmulatsága al- kalmával bevétel volt:

Belépti-díjakból 53 frt 51 kr. Felülfizetésekből 19 frt 90 kr. Összesen: 73 frt 41 kr. Kiadás 44 frt 50 kr. Maradvány 28 frt 91 kr.

Felülfizettek: Gruffy Antal 1 frt 70 kr., Mar- ton János, Kriston Szabó János, Rakottay Danó, Spiel- man Béla 1—1 frt, Czokoly József, Lévy József, Ré- pássy Béla 70—70 kr., Dr. Cziner Miksa, Varga And- rásné, Diezky Pál, Korenkó Pál, Kamogya Gyula, Réthy János, Brotzkó Andor, Beharka Pál 50—50 kr., Kris- kovics Jánosné, Janesó Pál, Czokoly Józsefné, Holgoss János 40—40 kr., Kovács Antal, Spissák Árpád, Mol- nár Miklós, Asztalos József, Kovács László, Hízsyan Béla 30—30 kr., Grünhut Vilmos, ifj. Majorossy Rudolf, Kovács József, Wellesz László, N. N., Pillár János, Acci- piter Sámuelné, Csólti Pál, Králik Sámuel, Káposztás N., ifj. Hollósy József, Katona Sándor, ifj. Rábely Miklós, Komlósy László, Seres Béla, Györffy Lajos, Viczián Gyula, Uhrin János, Merza Kálmán, Györy Lajos 20—20 kr., Koleszár József, Varga András, Kocsis László, özv. Koósné, Sztrechla Gyula, Demeter László, ifj. Bodzássy József 10—10 kr. — A n. é. közönségnek ez alkalom- ból kitolyólag tanusított szives pártfogásért az egyesület köszönetet mond.

mekkel, kipirult arczal nézi a bravúrt, melyet a kö- zönség zajos tapsal fogad. Ferrer, sápadtas arczán gyön- ge mosollyal meghajlik. Látszik rajta, hogy újabb bravúr- hoz készül. Első fellépte ez ma, ki akar tenni magáért. Úgy is volt. Neki futott a bikának, egy ugrást tett, s a má- sik pillanatban tótágast állt a bika szarvaiba fogódzkodva. A bika fölveté fejt, mire Ferrer ezen lökes erejénél fogva hátra röpült, s ügyesen talpra ugrott oly bájos mozdulattal, melyet a leggyakorlottabb akrobata is megiri- gylhetett volna.

Micsoda süketítő zaj fogadta ezt a mutatványt! Lehetetlen leírni. A közönség, ez a 14.000 fejú ször- nyeteg tombolva ordított a lelkesezés legmagasab fokán. Szomszédnők, a szép spanyol leány, lihegve hajolt ki a páholyból, s két kézzel szórta a esőkokat az ifju legény felé.

És a bika ott állt, mintegy megdermedve a tombo- lástól, az arena közepén.

Vicente Ferrer kezébe vette az éles, egyenes tole- dói pengét, és pár percig még játszott a bikával. Kissé oldalt dülve elé tartotta a maletát, a kis vörösposztózsás- lót, melynek — a szabályok szerint — nem szabad na- gyobbnak lenni, mint egy templomi zászló, de kissébb- nek sem, mint egy úrhölgy zsebkendője. A bika neki rontott. Ferrer meg se mozdult, csak a maletát lebent- tette kissé oldalt. S az állat, mely merőn tekintett a vö- rös posztóra, arasznyi távolságban futott el mellette. Ferrer visszafordult, s újra kezdődött az előbbeni hajszá. A bika lihegve, vérben forgó szemekkel dőftt a maleta felé. Látszott minden mozdulatán, hogy már fáradt; az izzadság összevegyülve a vérrel, patakzott fekete testéről.

Az espada végre egészen a bika szeméi elé tartá zászlócskáját. Felemelte a kardot. A következő másod- perczben meggömbült karja kiegyenesedett, s a penge markolatig siklott az állat lapoczkái közé, azon helyre, mely szabályszerien ki van jelölve az espada dőfésére. A bika pár lépést tett előre, aztán tántorogni kezdett. Bögése horgéssé tompult, nyakát kinyújtotta, köhögni kezdett, s csakugy ömlött ki száján a vér; lábai reszket- tek s aztán csendesen, szeliden, mint egy fáradt tehén ledült a porba.

A chulók odaléptek, de Ferrer intett, hogy már nincs szükség az izgásra. S valóban a bika még egy- szer felállt, pár lépést vánszorgott, aztán összerogyott; megkísérlé ujlag felállni, hiába . . . a következő percz- ben vége volt. — José Monsoliu, a puntillero megadta neki a végső kegyelendőfést.

Ferrer első debut-je tehát jól sikerült. Zsákszámra hullt a szerencsés espada lábai elé a sok narancs, szivar, cigaretta, szerelmes levél, sőt némelyek kalapjaikat, azon bizonyos karakterisztikus spanyol, picadoros sombrerokat

kaviadal lehet bármikor, csak akadjon valaki, ki bikákat ajándékozzon, mert egy előadás alatt, egy delután ren- desen 5—6 bikával végeznek. Kevesebbel nem is volna érdemes elkezdni, hisz egy bika alig tart tovább egy félóránál.

Kegyed esodálkozni fog, hogy korunkban, a civi- lizáció századában, ilyen kegyetlenség fennállhat? — Több oka van ennek. Először is, mióta a spanyolok ki- kergették országukból a mórokat, ezzel hátatfordítottak a civilizációznak, mint ezt utazásunk alatt, nagyon sok- szor keservesen tapasztaltuk; aztán más vér folyik az ottani emberek ereiben, és ez izgalmat, idegrázó érdek- feszítő játékokat kíván, s végre — és ez a bikaviadalok egyedüli nemes és jó oldala — hogy a bevétel mindég jótékonyezéla, kórházak vagy szegények, koldusok (kikre egy más alkalommal még visszatérek) javára fordítatik. És ezen bevétel rendszeren nem csekélység, mert kiadásuk alig állhat arányban a bevételeikkel. Az arena fenntartá- sa alig kerül valamibe, a bikákat ajándékba kapják, nem marad tehát más kiadás mint az espada honorariuma, ki persze ebből fizeti cuadrilláját, a picadorokat, banderil- lókat és chulókat. Vegyük, hogy az espada Madridban kap 10000 pesetát és számítsunk egy helyarat átlag 5 pesetával, a tiszta jövedelem még mindég 60000 peseta marad, azaz a mi pénzünk szerint majdnem 53000 ko- ronát. Ez pedig elég szép segély a szegényeknek. De ez elfogy az utolsó centimoig. Soha annyi koldust, nyo- morékat nem láttam, nem hittem, hogy létezik, mint Spanyolországban. És micsoda toladók szemtelenséggel támadják meg a mit sem sejtő idegent . . . ?! De hagy- juk ezt most, úgy is már nagyon hosszúra nyult ez a levél.

Végre ha azt kérdezi, Nagyságos Asszonyom, tet- szett-e nekem a bikaviadal, azt felelem, hogy el voltam ragadtatva általa. Ne vegye ezt kegyetlenségnek, hisz én talán a szárnyát se tudnám kitépni egy légynek, de a bikaviadal ropantul elragadtott. Az első bikaviadalnál persze nem, mert szokni kell ehhez is, mint mindenhez a világon, de később az ember nem látja a vérző bikát, a ló kilógó beleit, de látja, esodálja a torerók meszerü hidegvéréit, éles szemét, gyors számítását, ügyességét, melyhez képest minden más sport, tornázás csak kon- tárkodás.

Most azonban elég. Legközelebb más oldalról fogom bemutatni a spanyol népet; ez nem lesz ily kegyetlen és véres. Tehát . . . a viszontlátásig!

Melyek a talaj legfontosabb alkotó részei?

Ha a gazda sikert akar elérni, ösmernie kell talaját, tudnia kell, miből van az összetéve, melyek annak legfontosabb alkotó részei, mit és mennyit vesz el abból az azon fejlődő növényzet, mit kell annak következtében visszapótolnia, hogy a talajt alkotó hasznos részek idők folytán meg ne apadjanak.

Tudnia kell mindenekelőtt azt, hogy minden növény nitrogént, foszfort, káliumot és meszet szükségel legnagyobb mennyiségben fejlődéséhez, s hogy ezen anyagokat legnagyobb részben a talajból vonják el a növények s csak a nitrogénnek egy részét fedezik a levegőből, azt is leginkább csak a pillangós virágok, nevezetesen a lóhere, luczerna-félék. Ha tehát ezen most említett tápláló anyagokat gyökereik segítségével a talajból vonják el a növények, így kétségkívül ezek a talajnak legfontosabb alkotó részei, gazdasági szempontból. Ösmernük meg tehát ezeket egyenként.

A phosphorsav, a növények egyik legfontosabb tápláló anyaga, különösen a magvakban van igen jelentékeny mennyiség belőle. A különböző növények magyartholdankint 12—40 kg. phosphort vonnak el a talajtól. Mint-hogy pedig a phosphorsav a talajalkotó közetekben igen csekély mennyiségben fordul elő, a növények fejlődésére pedig elkerülhetlenül fontos és semmi másval nem helyettesíthető, a természetett növények phosphorsav tartalmát, s ha állandóan jó terméseket akarunk biztosítani, gondoskodni kell, hogy a trágya megfelelő mennyiségű phosphorsavat is tartalmazzon. Ha a gazdaság úgy van berendezve, hogy a phosphorsavban gazdagabb termények, nevezetesen a magnak nagyobb része piacon értékesítetik, úgy az istállótrágya, ha csak nagyobb mértékben nem etették sok phosphorsav tartalmu repce-pogácsát, malátá-esirát, korpát stb., nem lesz elegendő talajunk termőképességének fenntartására, s ez esetben okvetlenül be áll annak a szüksége, hogy szuperfoszfátokkal pótoljuk a phosphor hiányt, ellenkezőleg a természetlagon évről-évre esőkenni fog. A magyarországi talajok legnagyobb része pedig tényleg phosphor-szegény, mert évtizedek óta visszáik óriási mennyiségben buzánkat külföldre anélkül, hogy bármiként is gondoskodtunk volna a phosphor-vesztés pótlásáról. Innét van azután, hogy Magyarországon hektáronként átlag csak 15.47 hetoliter buza terem, ellenben Dániában 32, Angolországban 26 1/2, Németalföldön 23, Belgiumban 21, sőt még Oláhországban is 17.14 hektoliter, a mi ugyan nem azt bizonyítja, hogy Oláhországban talán jobban visszapótolják a gazdák a talajtól elvont phosphort, hanem esupán azt, hogy az Oláhországi gazdagabb talajok még nincsenek annyira kiszípolozva, mint a magyarországiak.

A kálium a növénynek ép úgy életfeltételét képezi mint a phosphorsav, de a talajnak nem oly értékes alkotó része, mert többnyire elegendő mennyiség foglaltatik benne, másrészt pedig az istálló trágyában is nagyobb mennyiség foglaltatik mint a phosphorsav. Van azonban igen néhány u. n. káli növény, a melyek igen nagy mennyiségű káliumot igényelnek, a minő a répa, burgonya, szőlő, dohány és a komló. Belterjesebb gazdaságokban ezen növények hozamát mesterséges káli — sók — kén-savas-káli, kaimit stb. alkalmazásával is fokozzák, sőt itt-ott phosphor-trágyák mellett rétekre is alkalmazzák. Tudnivaló azonban, hogy a fahamu is jelentékeny mennyiségű káliumot tartalmaz, s rétek trágyázására ez is megfelelő, különösen ha valamely phosphor-trágyával keverten alkalmaztatik.

Különösen nagymennyiségű mészre van szükségük a leveles növényeknek, így a herféléknek, luczernának, dohánynak, borsónak stb. s ezeket mész-növényeknek is nevezik. Az itt fel nem sorolt növények részére az istálló-trágyával elegendő meszet juttatunk a talajba, a mely különben is többnyire nagyobb mennyiséget tartalmaz; az említett növények természetén azonban igen jelentékenyen fokozza a mésztrágyázás, a mely célra az u. n. trágya-gipszet szokás használni. Figyelembe veendő azonban az is, hogy némely vidék talaja általában véve mész-szegény, itt-ott annyira, hogy a takarmányfélékben sem lévő elég mész, az állatok lágy csontuak lesznek, avagy a csont-alapzat hiányos fejlődése miatt, a legjobb takarmányozás daczára, kiesinyek maradnak. Ilyen vidékeken csak nagyon bő mésztrágyázás által lehet a bajon segíteni. Az említettekén kívül még a humusz is igen fontos alkotórésze a talajnak, a mely a növényi gyökerek elrohadása folytán keletkezik, nagyobb részt pedig az istállótrágya által vitetik oda.

Műtrágyák alkalmazása takarmánynövények alá.

Ama nagy keresletben, mely a műtrágyák vásárlása iránt napjainkban mutatkozik, lényeges szerep jut a takarmánynövények nagyban termelőinek is, és nem ok nélkül, mert a takarmánynövények ép oly igényesek a talaj termő erejét és tápanyagát illetőleg, mint bármely más kulturnövény. Igen téves azon felfogás, hogy a takarmánynövényeknek nem kell jó talaj, nem kell ápolás, mert azok tápanyag visszapótlás nélkül is meghozzák minden évben a jó termést.

Nézzünk csak egy oly luczernást vagy egy oly rétet, melylyel a vetés, illetve alakítás után hosszú évek során át mit sem törődnek, s egy olyat, mely minden évben a megfelelő ápolási munkában részesül s időkint még trágyát is kap. Mig ez utóbbin a növény erőteljesen díszlik, a gyeptartós és sűrű állományu, addig az előbbi hézagos foltok jellemzik, mely foltok később a legkülönbözőbb gyomok tanyájává lesznek. Ily luczernásra vagy rétre nem érdemes azután a kaszát sem koptatni, mert ami még látható a talajon, az alig képvisel valami értéket, annyit bizonyára nem, hogy a kaszálás és betakarítás költségét megtérítene.

Takarmánynövényeinket tehát, legyenek azok akár a réten, akár a legelőn, legyen az lóhere, luczerna, zabos bükköny vagy esalamádé, egyaránt ápolni kell, s ez ápolási munkák egyik legfontosabbika a trágyázás.

A lóherét sokan a talajkimélő növények közé sorolják, mert tarló- és gyökmaradványaival a talajból kivont nitrogént és káliumot nagy mennyiségben visszaszolgáltatja, bár igaz ez állítás, mindazáltal visszapótlást a ló-

herével bevett talaj is igényel s különösen foszforsavat és meszet. A foszforsavat szuperfoszfát, a meszet mész és gipsz alakjában adjuk, és pedig ha a lóhere védő növényé, akkor tavasszal a vetés előtt. A gipsz kat. holdanként 2—3 mm. mennyiségben használandó tavasszal, s fődolog az, hogy oly időben hintessék el, midőn esőre van kilátás, mert egyébként hatása bizonytalanabb. A meszet ősszel hintjük el és sekély szántás által a talajjal azonnal összekeverjük, vagy pedig elszórjuk tavasszal, de jóval a vetés előtt. Ujabbban a szuperfoszfát gipszet használják fejtrágya gyanánt, kat. holdanként 2—3 mm. mennyiségben, mely tavasszal lesz elszórva s jól aláfoszóva. Nitrogén trágyára a lóherének nincsen szüksége, mert az nitrogén szükségletét egyéb forrásból képes fedezni. Káliumtrágya homoktalajon jó sikert eredményezhet.

Luczerna alá — bár a közvetlen istálló-trágyázás is elég jó, de a műtrágyák jobb eredményt nyújtanak — trágyázni feltétlenül kell, mert a luczerna a talajt éppen kihasználja. Egy középterméssel 90 kg. nitrogént, 20 kg. foszforsavat, 50 kg. káli s 90 kg. meszet vonunk ki. E tápanyagok tehát visszapótlásra szorulnak és pedig különösen a foszforsavas mész.

A foszforsavat ősszel, szuperfoszfát vagy Thomas-salak alakjában adjuk. Ha a védő növény őszi rozs, akkor a rozs-vetés előtt elszórunk 3 mm. Thomas-salaktól s ezt alászántjuk, ha pedig a védőnövény árpa, akkor ősszel szintén elszórunk 2 mm. Thomas-salaktól és még a tavasszal a vetés előtt 1 mm. szuperfoszfátot. A gipszet a luczerna ép úgy meghálálja, mint a lóhere.

A zabos bükköny erős trágyázást kíván, s minél több tápanyaggal bír a talaj, annál jobb termést várhatunk. Itt már nitrogén-trágyát is használhatunk, különösen ehilalétramot fejtrágya gyanánt akkor, ha a zabos-bükköny fejlődésében hátramaradt volna. A szuperfoszfát hatása itt is szembeötlő.

A esalamádéra nézve ugyanez áll, oly megjegyzéssel, hogy a foszfát-trágyáknak adandó elsőbbség.

A rétek és legelők műtrágyázása annál is inkább ajánlható, mert egy trágyafélének a talajba való kebelezése sem sikerülhet rétek és legelőknél úgy, mint a műtrágyáé, s mert úgy a rétek, mint a legelők növényzetének kihasználása s értékesítése több éven át célozlatik.

Réteken és legelőken a foszfortrágyák alkalmazása a legfontosabb. Ezek mellett homoktalajokon a káli-trágyák is használhatók és pedig egy egymagában, mint foszfortrágyával vegyest, mint káli-foszfat, de az elkülönített elhíntés jobb. Nitrogén-trágyát a rétek és legelők nem annyira műtrágya, mint inkább komposzt vagy trágyalé alakjában adunk. J. A.

Hivatalos közlemény.

M. kir. posta- és távirdaigazgatóság Kassán.

Pályázat.

A posta és távirdaigazgatóság kezelésére alkalmaszó és a XI. fizetési osztályban 500 fttól 700 fttig emelkedő évi fizetéssel, továbbá az 1893. évi IV. t.-cz. által megállapított lakpénzilletményekkel javadalmazott posta- és távirdaigazgatóság kiképzésére folyó évi szept. hó 15-étől kezdve, hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamokat nyit a következő posta- és távirdahivataloknál:

- a) a budapesti posta- és távirdaigazgatóság kerületében: Egerben és Vácztól,
- b) a kassai posta- és távirdaigazgatóság kerületében: Máramaros-Szigeten és Miskolcra,
- c) a kolozsvári posta- és távirdaigazgatóság kerületében: Brassóban és Maros-Vásárhelyen,
- d) a nagyváradai posta- és távirdaigazgatóság kerületében: Aradon és Debreczenben,
- e) a pécsi posta- és távirdaigazgatóság kerületében: Kaposvárott és Nagy-Kanizsán,
- f) a pozsonyi posta- és távirdaigazgatóság kerületében: Érsekújvárott és Liptó-Szent-Miklóson,
- g) a soproni posta- és távirdaigazgatóság kerületében: Győrött és Szombathelyen,
- h) a temesvári posta- és távirdaigazgatóság kerületében: Verseczen és Zomborban,
- i) a zágrábi posta- és távirdaigazgatóság kerületében: Eszéken.

Ezen tanfolyamokra hallgatókúl felvétetnek:

- 1) elsősorban az 1873. évi II. t.-cz. 5. §-sa értelmében kisebb hivatalnoki alkalmaztatásra igényjogosultsággal bíró igazolványos katonai altisztek.
- 2) postamesteri vagy kiadói minőségben szolgáló oly férfiak, kik a gymnasium, reál vagy polgári iskola negyedik osztályát vagy ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályait elvégezték.
- 3) ugyanezen iskolai előképzettséggel bíró és 18-ik életévüket meghaladott más férfiak: végül, ha ily pályázók kellő számmal nem találkoznak:

4) a fenti iskolai előképzettséggel rendelkező 16-ik életévüket betöltött ifjak is.

A felvételre megkívánatik, továbbá annak igazolása, hogy folyamodó:

- a) a 35-ik életévét még nem haladta túl;
- b) magyar állampolgár;
- c) a magyar-, — illetve, ha horvát-szlavonországi illetőségű, — a horvát nyelvet szóban és írásban teljesen bírja;
- d) fedhetlen előéletű;
- e) a posta-távirdaigazgatóságra teljesen testileg is alkalmas, mely utóbbi körülmény közhatalos orvosi bizonyítványon igazolható.

A tanfolyamok hallgatói beíratási és tandíj fejében tíz (10) fttot kötelesek fizetni s e díj befizetése alól csak az igazolványon bíró katonai altisztek mentetnek fel.

A tanfolyam szabályszerű bevezése és az előírt szakvizsga letétele után, a hallgatók posta- és távirdaigazgatásügyi állásra képesítést nyernek, illetve a posta- és távirdaigazgatásügyi létszámába felvétetnek s magatartásuk és hasznavehetőségükhöz képest segédtisztokká kinevezetnek; a 4) pont alatt említett hallgatók azonban kinevezetésre csak 18-ik életévüket betöltése után számíthatnak.

A kik ezen tanfolyamokba belépni óhajtanak, sajátkezűleg irt. születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi augusztus hó 31-éig és pedig a már közszolgálatban állók rendes előjárásuk után, a többiek pedig az illető szolgabíró vagy polgármester közvetítésével a fentebb említett és a tanfolyam helyére nézve illetékes posta- és távirdaigazgatósághoz nyújtják be.

Kassa, 1897. július hó 28-án.

A m. k. posta- és távirdaigazg. Kassán.

Felelős szerkesztő: RABÉLY MIKLÓS.

Magán-hirdetések.

Fontdard-selymet 60 krtól 3 ftt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. a legújabb mintázzal és színekben, u. n. fekete, fehér és színes **Henneberg-selymet** 45 krtól 14 ftt 65 krig méterenként sima, csíkos, kockázott, mintázott danaszott stb. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázzal stb.) a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhöz szállítva, valamint mintákat postafordultáival küld: **Henneberg G. es. és k. udvari szállító selyemgyára Zürichben.** Svajczl. címzett levelekre 10 kros, és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Eladó uri-lak.

Jánosiban egy szerény uri-lak, szép udvar és nagy kerttel, bérbeadó, esetleg el is adatik, bővebb értesítést ad e lap kiadóhivatala.

40000 drb szőlővessző.

Draskóczy László serkei szőlőtelepén 40000 db gyökeres nemes kadarka szőlővessző ott helyben 7 fttjával eladó. A szállítás ősszel vagy tavasszal történhetik. — Ugyancsak ott kapható a leg-tisztább virágméz 1/2 kilos üvegekben 60 krjával. — Levélbeni megkeresések Feledre intézendők. 2—6

Kiadó lakás.

Rimaszombatban, Losonczi-utcza 55. sz. alatti ház, mely 3 szoba, konyha, kamra, fatartó és konyhakertből áll, folyó évi augusztus hó 1-ére kiadó. — Értekezhetni ugyanott **Özv. Király Ferenczné** tulajdonossal. 2—*

Árlejtési hirdetmény!

A debreczeni m. kir. állami méntelep eperjesi, debreczeni, turia-remetei, rimaszombati és szatmár-németi osztályainál elhelyezett katonai legénység és mén-állomány részére, 1897. évi november hó 1-től, 1898. évi október hó végéig szükségendő **takarmány és egyéb cikkek** biztosítása tárgyában **folyó évi szeptember hó 3-ikán** délelőtt 10 órakor írásbeli zárt ajánlatok tárgyalása fog ezen méntelep számvivő-irodájában megtartatni.

A szállítási feltételek úgy a nevezett irodában, mint az egyes telep-osztályoknál megtekinthetők.

Az ajánlatok szerkesztésére vonatkozólag felhivatik az érdekeltek figyelme a hatóságilag kifüggesztett árlejtési hirdetményekben foglalt mintára.

Debreczen, 1897. évi július hóban.

A debreczeni m. kir. állami méntelep parancsnoksága.